

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

АНДЛ

(КЪ ПРЕАНАЛТА ВОИЕ.)

АЛ IX. ЛЕА.

N° 25.

Brashov, 25. Martie.

1846.

Газета de Transilvania mi Фбіса пеңтре шілте, інімъ ші література ай предуа во зи на Антре 8 (24 дөңгечер) аркын, іш не во жылтате ай 4 ф. аркын. Президентіа се поате фате за тоате к. к. дерегъторіл де поат, іш әп Iamî за DD-дор N. ши Хр. Георгій ші әп Бакарені да D. Йосиф Романов.

БЪЛГАРИЯ.

Пеща. Ръскотвъраре. Къпоскот есте, къ фий лай Испаи de ші алтимпрема әп България въедбъеск тълт май вине декът ар пате въеди әп Канаан сант пъртваска гъвернаторе де астъл а Пордеч саб ші а Единственстви, дар пътеск о такъс де толеранде, адикт за феліс де контрикъд пеңтре слот съфериди а петрече әп ачеа царь. Е, виене, гъчиди че гънд ай евреи din България? Иаты кът ет къщтаръ во ие а тримите депната din тоате комитателе ла о адъларе еврейски әп Пеща, къде акът се съйтеск аспира тъжлоочилор към ар пате скъла де ачеа такъс пеңтре тоци венч, ръскотвърлдо деодатъ. Дечи реслататъ съйтескилор евреиди ф. къ дю бранаре. Ако и оилор фълкете къ локврите май палте евреи din България әп ръстити de чинчи ази вор скъпа къ тоты de такъс толеранде. Семеле че ай съ пътете дълши спре аческ скопъ съйт марп ші греле де адънат, дар евреи чеи май вогаці даф ма касъс скъла май марп де кът съйт ачеле ръфите аспира лор, пеңтре ка съ ямпиліаск ші пептионца чорор май съярчи. — De am zică тълт крепцио: „Ла-агі пільдъ дела евреи, стаці къ шълн къ піч-брре пеңтре скопрі коміле, дагі пеңтре вінеле комізи, къчі във въ фачеи виене.“ — ет с'ар скъпра ші поате пеар ръспанде къ пе военск а жовъда торалъ, пічі горірі де скопрі дела евреи. Алас по зой ка ачесдя юр ръспанде веека жовъцътвър а романилор карі зичеа: „Съ жовъцътм дела пристини ші дела дінештапілі фърт осенвіре тот че не поате ф. спре фолос әп синъа пострѣ.“ — Чисе аре тракък де азгіт съ азъ. —

ВІЕНА.

Маестатеа Са к. к. әп прівінца енінештеплер дин Галиция прін преаналт портвокъ датъ кътъ генералторыл цеперал аж ачелії регат, віненои а рънді din 12. Март. извлікареа бртътоарелор:

„Кътъ крепичної Мей Галицианї!

„Греле черкъръ трекъръ аспиръ-Не әп септъмвріле din үртъ. Әп комплот а връжанилор изнені рънділі ші а торалитъдеи прегъттіт де тълт әп църі стрыне саб въл-

рът әп регатъл Мей Галициа. Ет реешіръ жутръ а къщига пърташі къ ачеа пъдъжде певель, къ пе Вои тојі въ вор пате траце әп пампірле лор кримінале. Саре сконцірое аческ аспкаръ ет тоате шъистріле атъци-тоаре, tot фемлія de фългъділел; пъль ші челе май съите сімдемінте фесъръ жутрътате спре ачел скоп преа спъркат.“

„Пептъл Востръ чел крепичної сим-дъл Востръ чел съпътос ръмасеръ стрыне пеңтре ачел атъциори. Дар вълдъ тодън комплотъл се ридікі, әп а са ордът пърере ші кънд крателъ стіндарт аж революціе се де-фъшеръ къ Адъфрире, жутрърпіндеяк кримінал се фрълсе аспира статорнічі жупротивъ де кареа ф. жуптінілать престе тот.“

„Ініма Мес сімтре тревзінда де а весті къ соленітате ініціалор Мей Галициені рекъ-поашдер сімдълі лор отменск ші а пекътітіе лор крепичної кътъ аж лор домпіоріз. Фюндукъ Вои крепичної вълдъ скълат пептъл рънділ въл ші пептъл дрент, акъта дель че пампірле връжаштапілор де tot рънділ въл аж ръмас ръшилаете, Вои въ веді ре-штоарче ла окъпнаділе де паче ші пріп акъ-рате ямпиліре а даторніделор Востръ де съ-пътші веді аръта ші пе віторіз, къ Вои въ шъці ляпта пептъл пътрапреа лецилор, дар тоате аша ле душі ші респекта пріп аскел-таре ші съпътре. — Виена, әп 12. Мартіе.“

„Фердинанд т. пр.“

Поръка ачесста преаналт се певлькъ дела Тарпов din 16. Март. де кътъ Аль-цимее Са архідучеле Фердинанд де Австро-Есте генералторъл цеперал.

Къз алте дотъ поръка де ачесаш датъ 12. Мартіе Маестатеа Са лаудъ рага вітежіе ші враза пътрапре а остьшітіе кареа әп се-пътшілоре революціе авѣ а съфері атътеса греятъді; асеменеа ші крепичної ші пътрапреа дерегъторыл пълніе din тоате Галиция.

(Oest. Beob.)

Chronica strâină.

Британия маре. London. Шедингеъ парламентаре әпчен а се фаче преа інтересате. Әп 9. Мартіе датъ че каса de жос діспетът кътева ческі аспира май тълтор

попетрі din таріфа мініструмі Пеел, апої маї
ла братъ трекъ да вищет ші — пе сеама Ост-
андією вонъ позъръ тотал де остьнішіе пентръ
184 %, да 108,608 армаді, адікъ къ 8000 маї
твілі дектъ да апої трекъ. Маї дико
се дезінс позъръвъ матріодор да флотъ къ
27,500 фечорі (твілі!) ші 2000 фінансьчес
тот марінари; фінансіріш 12 міліоне фіоріні
арцін пентръ репараторі да корінні ші пен-
тръ фачерес маї твілор корінні поль да ав-
стрія.

Чітігорі шід de аїре, че греї спа аль-
саці католічъ да прівінція політическі. Ап-
Ірландія позъ да а. 1829, кънд десь о твіл-
къ дандевіль маї твіл да de 15 аїн а. 181
О'Коннел еї фесеръ еманципації, адікъ фіндро-
дні да тоте френціоріде кае се ваккеръ
ши ленеа домітоаре а протестантіор, афа-
ръ позъмаї de пакіне рестрінції прівінторе да
ваккеръ, да кътена дегреторіде кае маї
валте (кардинале), да кае католічіор жакъ
тот въ ле есте ергат въ позъ. Дечі да ше-
динга din 11. Мартіе а. к. се чіті да дось оартъ
за пої профіт де ленеа десь кае — дакъ
ачела с'ар прімі престе tot — католічіор ар
фі прімігі ші да рътьніда френціоріор пъ-
страге поль ачи позъмаї пе сеама автора ші
н'ар маї аїн а се позъде де пінік. Даніл
О'Коннел ажетат de вілл лорд Могрет се
посе ші ажета да пентръ пентръ конфрадії съ.

Дела Ірландія се вестеце позъ рѣд.
Фоаметес се жінію къ пітере; губернатор
чеваръ а деда не відій Ірландія да храна къ
твілівільде да ваккеръ ші да позе (твіліві)
din ачелаш, дар сі пе се прічен да ачестеа,
пентръ-къ кам' шіт. Апъ діріе апенсіоне але
Европеи ші апенсіоне Апъ Ірландія ваккерзевъ авіа
é квінокет din позе, ші ажета віне позъ
импортat din алте діріе позе съ се дедеа ші
еї да сеама ші ал ваклеріа. Ап'треа се
отореріе съвършите de чеї деспераді се поза-
деск не зі че терре; маї фі-че позъръ а га-
зетелор да Ірландія не адже вітте о шіре
кръчечеъ. Ап'треа сінгір дівіт Маю стаї
Апъ фаду трізваліві крімінал 16. Ап'треа
ка вчігеторі. Тоді чеї віне сімігіорі с'аї
ляйт да гроузъ, ші ар допі, да пропретарі
с'ші факт тіль съ діа сърчітей прілежжі
да лакръ, пріп кае с'ші поать къціга позе
да песте зі, къчі азтфеліс е вай да съ-
флетеле лор. Позъ да сечере, саї маї віне
зікънд позъ да десгропатль картографіормаї сътъ
кътена авії; твілі ділъс по вор аве че дес-
гропа, пентръ-къ пав че дігропа, фіндицъ
карографе да сеамінъ лаїб твілакт да пріп-
кърії каріп сар пе п'єреді de фіме ші песте
п'єгін вор фі да с'єріт да апої. Губернатор
да Ірландія ші маї да кърпом да міе de
квії да філъ да ваккеръ, ділъс ажетана тъ-
сірі ажета ка ші о пікітетъ да позе пен-
тръ тіміонапе de сърчі. Дауділе de лакръ,
пілтігіде маї віне твілка, фінпірцішле пъ-
твілт маї твілт. —

Апъ прівінца революції положені ара-
ти ші злее газете мари din London сімпа-
тие мари, de ші твілт маї стъмпірать ка че-
ле din Наріс; челе маї твілт да позе декларъ,
да полові астъдат фінкъ о пілкіе маї
таре дектъ орі кънд маї позе; ап'треа се

піні він въ воіеще а дестера de віторія Поп-
лонії. Полонії чеї еміграція din London да
къ трімісеръ пріпдівлі Царторідікі о адресе
de спілквере. Вай да еї. —

Се співле, къ Nopdamerіканії п'ар фі
пріміт влітматві, адікъ челе да братъ позъ-
твірі de фінкъ а Британії да прівінца Оре-
гоніві. Се аде ярьш, къ реневіліка Мексіко
ар фі декларат ръсівіс історічілор пордаме-
рікані. Ної на пітмет кріде шире din братъ,
дакъ товши се ва adenері, се поате презіче
ка сінгір, къ тексікані вор тълка венільзід.

Франца. Наріс, 15. Мартіе. Кавса Поп-
лонії позмаї че трекъ din жірале да камера
депітатілор. D. Гізоту міністрил тревілор
din ліктвіт фі пофтіт а да падіе францеве
деслінірі асіпра Полонії да караа сімпаті-
сацъ аша твілт; міністрил о деде сире твіл-
вілор історіор консерватілор, зікънд вле-
ле да ачестеа. Франца жакъ маї позмаї
de веніре ачестеа міністрил да вактеръ хотър-
се а прімі ші а позъ да прівінца паділор
ши а стателор прічиніл веітревенірі,
адікъ а въ се ачестеа офіціал да піч да
фелі да фінкътвіт саї твілораре че с'ар
еска да ціль стріле, чи а позъ стріпс да
вінцілітві: Че ціе п'їді плаче атзіа пе фаче.
Пентръ-къ кам' ар пальчес францовілор, дакъ
зпор пітері европене лаїр вені пофта а се
ажестеа да кавса Ап'треа, а ділтърхта
да кам'лі, саї ші да ажторіз лії Ап'треа.
Каде ші а п'їл лъса да кам'л съ. Десь
ачестеа міністрил реклюаще позмаї діб да
торінде а Франца кътър веніорочії полові:
маї літтіт а п'їл маї атзі а пілдехі фал-
се, пічі аї ажшела да фінкърідірі веніорти-
віт; ал дімле да стареа лор чеа тікъмбъ
ал тъпгітві да тоте кіпіріе вітте се фінкъ
да інтересы францови да фі дрептіл ве-
тарілор. Губернатор пріміще позмаї зісіле
діб регле, ел да чекра съ фінкълічес ші пе
камтере да пріміреа ачелора.

De алте партесе декларъ, къ Франца
че є дрепт въ тревіт съ фіе пітреа ложи
да скъюре (асія) пентръ веніорочії, дар въ
ші ватръ да компілотрі ші de революції. —
Діл пілтігіст атініе жатре алтеле твілт, къ
Франца караа се лаїдъ да атътва сімпаті
пентръ полові дела жінчіт аї шіт позмаї
ам'їці ші ажшела да ачест попор веніорочії.
Кънд се фінкърі Польонія да веакл трекъ
францові сьтіт Лідовік 15. стетеръ да тъ-
віле да сін, пентръ-къ губернатора ера да
тъла цітірелор реєлі. Наполеон пе да
1811 пітет фаче позмаї пентръ полові, а къ-
рор съюре с'аї върсат аша твіл да армата
лії; ел ділъс жіні въті позмаї жок да ачес-
тіоналітата да де тоате алтеле. Да 1830
францові іар позмаї жатърхтаръ ші ажшел-
арь да фінкърілі тімічівіс пе полові Рес-
сії. Акінши Thiers тріфашы революціонар
кънд іар вені віне да съ поатъ трече песте
Рен, ар фі гата да дікеє трактат да Ресії
ши а жіртфі да інтересы Францеве тъкъ
ши зече алте паді а половілор. Din ачес-
тіа фанте історічіе бртвіл, къ да політік
ши францові сьтіт тімічівіс да ші че маї
тімічівіс попор ръсірітіан; пентръ караа да

кієм къ Danid: № въ пъдълбвії спре воіер, спре фін оаменіюл жатр карі пъесте шъптире. (Дългъ т. т. газ.)

Жатр ачестеа французі тот пърчед а дескіде съескрупії до вані пептръ полоні. Въ дин пріосе каре аре.

— А 16. Мартіе ера съ віе не маса камерії депетадіор о диспѣль де маре інтерес, адікъ реформа парламентаръ до пептел де а въ со маі алеце репрессантії карі се афль до врези пост певлік. Ао адікъ о datinъ фоірте зърътъ ачеаста. До депетат че ціле ші пост певлік дат дель гверер се теме първреа съ віші пеардъ дерегіторія даќа въ кавіта ші въ вата преодлат аспра гвереріл, кълд кінечтві іар спене, къ гвереріл н'аре дрентате до вроо прівіндъ. Ші тогаш Франца пътъръ астьзі депетаді де ачеа песте 156! Апоі маі зікъ съперфіциалі къ тот че есте французес не поате шері де модел. (Газ. він.)

Спания. Madrid, 16. Март. Миністеріял жатр жін деде dimicis. (Дългъ о депенії.)

Белгії. Брюссел, 15. Март. Нова міністерія се ретрасе іарши. № є лекръ де глаўть, кълд първаді до кавіла трекілор път се пот жівоі маі вшор.

Італія. Рома, 10. Март. Маре скървіро коприне аіч не фронтаді кълд азіръ, къ да револтанді dia Полосен сар фі жатретт ші піметеле ші ваза напіи спре азіареа озменіюл да револтъ, mingiud, ей вор фі цілод къте тоате. Шійт есте, къ патріархъя Ромеї пі аша де тълт прімесе въ време да тоді архіпісторія католіч dia Галіція ші Полосен, пріп каре. А ряга ші ле порвичіа ка съ реціе до лініце по тоді лькітіорії ші не клеіррі съ ле жоведе, къ пісеріка пріп револтанді вічі одате по кълцігі, чи маі totdeatna пердъ. — А цінівтаріе Статальі ромаи tot маі кврп попреліе жівітігіюл політії. —

— А Сполето ровій dia темпіга чеа маре жічкерарь о револе, дар онт dia ей жін пефіръ віаіа, іар алці ръмасеръ греб ръпідъ. (Газ. він.)

Кракавія, 15. Мартіе. Комісія mestec-кать dia върваді кракавії ції dia комісіаріа de a челор треі пітері черчетеаеж жатръна не револтанді, жі алеце дант патріе лор ші жі трімте да жідекатай ші да пефіасе. Тоате келтвіала гарнісаунделор стрыне ашевате не за рѣстімо до Кракавія о ва пірта піма ачеа непорочіт реневлікъ. Акте въ се щіа карат, даќа din партеа Австріі въ ръмъніе графа. Врвна саб графа Кастиліоне ха командір до Кракавія. (Газ. він.)

Пресія. Полосен, 10. Мартіе. Пріп tot джкатэа Полосен се афль до шарія каталюане ші ескадроане каре іаѣ да пріосоаре саб пітіческ ръмъншідеа de іоскріені. Четатаа Полосен аре астьзі о фісіономіе фоірте трістъ. Тоді полоні ші полоапеле саб жатръккат до пегрь, алеце дамеле до рокіи пегре, пълрій ші вълврі пегре, іар федел лор се въл трістъ ші жілітіоре, тълде dia еле трекілад не білці, алеце не лъвгъ пріосорі ші не да вазарвл чел шаре полонеск жін піпа ватіста (шъхраша) да оїі ші пльог амар.

Пінтре полові ъшвіл петції ші жіданії прікът сар пъреа фъръ пічі о пъсаре. Жатроале де пефестріме ші къльтіріе кречес тóтъ зіоа зліщеле джкълд ші адекълд арестані; іар спре тірітка сереі мерг роате de останії маі пріосорі, де вані прімеск арестанії спре аі петрече да алте фортьреде, къчи піт май фокан. Базары, ачеа зідіре пъреадъ жатр кареа пойлішево полоъл аве касино, костел, калдріе ші редетвіре сале ші ване трънія, до квартири ші зоне да рънда да да пътніт ера да таре пътър de волте (пръвілъ) ші ване петції из праа істра, астъл оасніт да лъктрел съл 80 кілоніри прісні, треі сіте останії пефестріме ші 50 хесарі; адікъ пошиюл базар се префъл да касаръ. — Dia Галіція се атде піма атъта, къ Ао. Са архідучеле къльтореше прип кътева цінівтарі, къ афаръ де реімістеле реіемате дель о таруне пътъ да алта маі есте остьшіште ръснъдітъ да царъ песте 45 ші ші къ пътъ да 5. Мартіе джетасе ші ръскоала цінівтарі, дар пропріетарі пі ера сігірі, жакът песте о сітъ де монії ръмъсесеръ деокамдатъ пестіті. (Газ. він.)

Ноа наіе къ аваре да Тімішоара.

(Джкеіере).

— А джделесъ профілактік се жатръвін-цеауз въле къ аваре: 1. Спре стъніврареа органелі піміл жіфлькърате, слівте, саб сінітіоре, кълд а жіченет троза, катарад ші патіміе ревматічесі, ші алте дсрері артічесі. 2. Кълд ай ешіт не трап ване жіфлькърате, прекен сътшараха, върсатла ші алтеле. 3. Кълд сълт тешкіи аморфії ші кълд се джедекъ фоліка фікатель, а спінелі ші а въслелор. 4. Нентръ чеі че сълат съпіні шірофізелор, волеі аглічесі, ші маі алец пефіръ чеі че пътімесе да галчі. 5. Да оамені, карі віл да атініцерек отръві металіч, спре сігірандъ да контра отръвіре къ арсенік (отравъ), арамъ, пітві ші арсін віл. 6. День тешкіаре къллор тэр-ваді спре а се фері de тэръчівле ш. а.

Спре скопя терапеут чек се жатръвін-цеауз въле къ аваре: 1. Спре тъмъдіреа зглыбіор кровінеші, адекъ кълд въстъръ, пълкъ, саб се жіфлькъреа пілдеа. 2. Да волеіе органелор ръсфільторе, каре се пак дин ката, саб dia афекціе ревматіч. 3. Да ревматісіміе кропічес ші да tot філда de дсрері да оасе. 4. Апротіва волеіелор, че се трап dia черквіреа съпіні венінат, маі вътрос до първіле трапілі dia жос, да контра жатръріе de спіні ші de фікат, Апротіва дсрері жатръріеа волеіелор, да контра шірофізелор ші жіфлькъріор жіфлатіч de орі че пітві ші фортъ. 6. Да волеіе первілор, каре пефір dia зглубіор ші dia дсрері ревматіч саб de оасе. 7. А контра жівені-піріе саб отръвіре dia пефъсратъ жатръвін-дадре de арсін віл, арамъ, пітві ші

БІБЛІОГРАФІЕ.

La Instîtută Alăurei c'ă tîptîrît:
MANUAL DE ISTORIA MOLDAVEI
de profesorul I. Aleșinț.

Нартея I.

Прецел брошюре по хъртите тіпар 12 лей,
всемъ 15 лей.

Се афл de вълзаре ёи йашї ла кавінє-
тел д лектеръ а D. Каліман ет Комп. по
ла цінтири ла DD. профессоръ. La Бакрецї
ла D. Романов.

ВОКАБУЛАР ЛАТИНО-РОМЪН.

Капризътор песте зече мїй квантъ.

Пре лънгъ ачесте, тот D. профессоръ
Стойка аѣ прелъкрат датъ чеи таї вслї а-
тори о

Граматікъ латіно-ромънъ.

Шї аѣ традъс ёи ача рошъпъ автори
класії: Федръс, Евтропіс, Корнеліс, Не-
ші Салютіс. Din кара о парте се шї
жатревъпъдеъ ёи школеле пъвліче.

До каталогът тіпърт а Даві Йосиф Ро-
манов шї Компания ёи Бакрецї пе а. 1845
ведем жатре алтеле жисемнате de вълзаре
шї брътьоареле кърді фъръ ка съ ле фіе
арътът шї прецы:

Діксіонар латінск., вагърек, рошъпеск шї
пемідес de Петръ Маюр ш. а. Бада.
Лексикоане р. л. вагъръ, de Ioan Бов, вълдъ-
къя дела Блаж. Клаж.
Фавалеле лві D. Цікіндеал.
Вокабулар францезо-ром. шї ром.-франц., de
Валан.

Діксіонар францезо-ромънеск., лекрате de П.
Поеваріз, Арон шї Георге Хіл, профе-
соръ ла с. Сава.

Исторія вісеріческъ а лві Мелетіе, ёи 8 том.
Исторія вісеріческъ жит'я том ла Бакръ.
Мeditații релігіоасе, ёи 2 том.
Хронік лві D. Кантемір, ёи 2 том.
Сатире лві Антох Кантемір.
Географіе тікъ.

Азедедар торал шї релігіос ёи Ікоане.

Азедедар ф. ром.

Азедедар ф. р., de Arictia.

Гръматікъ рошъпескъ, de Поп.

Гръматікъ лат.-ром.

(Ва зрма).

ПРЕЦЕЛ ВЪКАТЕЛЕЛОР ЁН БРАШОВ.

До вані де вълзаре. Апріле 3 и. н.

Фр. Кр.

Гълеата de гръб карат	8	24
— — — de міжлок	7	42
— — — съкаръ	4	48
— — — къкъръз	4	24
— — — опр	3	36
— — — овъс	2	24